

PEDAGOGICKÉ PORTFOLIO

Cíle

Pedagogické portfolio je relativně novým nástrojem školního hodnocení. Umožňuje komplexní a dlouhodobé hodnocení žákovských znalostí a dovedností, ale také procesu učení a dalších charakteristik potřebných k úspěšnému zvládnání školních nároků. Portfolio podporuje takový způsob výuky a hodnocení, který rozvíjí sebepoznání a sebehodnocení žáka a prohlubuje jeho školní motivaci.

V českých školách je portfoliové hodnocení málo využíváno. A to navzdory tomu, že řadu dílčích postupů čeští učitelé využívají a celková myšlenka pedagogického portfolio dobře koresponduje s probíhající kurikulární reformou. Cílem projektu se proto stalo rozšířit povědomí učitelů o možnostech portfoliového hodnocení a nabídnout jim materiály, které usnadní zavádění portfolio do výuky.

Tento cíl s důrazem na dobrovolné využívání nabídky byl stanoven až v průběhu projektu. Zpočátku se předpokládalo, že se v rámci projektu vyvine povinný způsob komplexního hodnocení. Toto směřování však bylo brzy opuštěno a další aktivity se soustředily na přípravu širokého množství volně využitelných materiálů pro školy.

Stručný popis realizace

Projekt se soustředil na čtyři hlavní oblasti aktivit, kterými byly: a) mapování pojetí pedagogických portfolio v české a zahraniční odborné literatuře, b) sběr zkušeností s pedagogickými portfolio v českých školách, c) vytváření materiálů pro výuku.

Časově nejnáročnější a zároveň klíčovou aktivitou byl sběr zkušeností z českých škol a jejich prezentace na webových stránkách. V této oblasti došlo k navázání úzké spolupráce s patnácti školami, které portfolio aktivně využívají. Školy podrobně popsaly, co pro ně portfolio představují, proč a jak je zavedly, s čím se potýkaly, jaký je jejich přínos atd. Popisy byly zveřejněny na webových stránkách.

Zároveň byly ze škol shromážděny materiály, které jsou součástí portfoliového hodnocení (např. učební smlouvy či sebehodnotící dotazníky). Ty byly dále ověřovány a následně spolu s instrukcemi rovněž vyvěšeny na webové stránky.

Vedle škol, které portfolio používají, se dále zjišťovaly názory ostatních vyučujících, a to prostřednictvím dotazníkového šetření.

Výstupy

Všechny výstupy byly zveřejněny na webových stránkách projektu, které se tak staly hlavním komunikačním prostředkem se školami. Webové stránky jsou prakticky zaměřeny. Nabízejí řadu praktických zkušeností ze škol, které jsou psány čtivým způsobem a doprovázeny ukázkami materiálů a fotografiemi. Stejně užitečné jsou i konkrétní aktivity, které byly doporučeny ze škol, didakticky upraveny a doplněny o podrobné instrukce.

Stránky mají následující strukturu, která umožňuje snadnou orientaci:

- O projektu
- Co je portfolio?
- Portfolio v českých školách
 - Výsledky dotazníkového šetření
 - Portfolio očima vyučujících
 - Portfolio očima dětí a rodičů
- Začínáme s portfolio – náměty a inspirace
 - Aktivity a dotazníky
 - Praktické rady k organizaci
- Další informace o portfolio
 - Portfolio v odborné literatuře
 - Portfolio v pedagogickém tisku

Internetové odkazy

Zhodnocení

V cílech projektu došlo po začátku jeho realizaci k významné změně. Kvůli ní byl upraven i plán činností, který byl dále po zbytek projektu úspěšně naplňován. Projektové aktivity vyústily ve webové stránky, které jsou uceleným a v českém prostředí jedinečným představením portfoliového hodnocení a zdrojem praktických doporučení pro školy, které mají zájem zahrnout portfolia do vlastní výuky.

Webové stránky jsou snadno dostupné prostřednictvím internetových vyhledávačů a rovněž jsou o jejich existenci školy informovány prostřednictvím pedagogického tisku. Návštěvnost stránek je poměrně vysoká a stále roste.

Webové stránky jsou ze strany škol chváleny. Jednou z mnoha pochvalných reakcí byla následující:
*Děkuji za pěkný materiál na vašich webových stránkách. Vaše materiály jsou poučné. Moc děkuji.
Zdraví, ing. Hana Jandová*